

C:\Users\Plazma\Desktop\detektivky a valečné\Bear_Greg-Tangenty.pdb

PDB Name: Greg Bear - Tangenty
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 25.9.2007
Modification Date: 25.9.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Greg Bear
Tangenty

Snědý chlapec stál na kalifornské louce. Asijskou tvář mu stínila ochranná přilba a na krátkém, podsaditém těle měl tričko a hnědé šortky. Pres trávu vzrostlou do výše boků přimhouřenýma očima upřeně pozoroval starý protáhlý dvouposchodový ranč a hvízdal si pár taktů z Haydnovy sonáty pro klavír.

Z horního poschodí domu se ozval vysoký, znechucený hlas nějakého muže: "Do prdele práce!" a bouchnutí pěsti, která dopadla na tvrdý povrch. Chvilé ticha. Potom se nějaká žena soucitně zeptala: "Nedaří se?"

"Ne. Jsem v tom, ale nevidím to."

"Šifra?" zeptala se žena váhavě.

"Teserakt. Jestli to negelovatí, není to rosol."

Chlapec si dřepł do trávy a poslouchal.

"A teď?" povzbuzovala žena.

"Pořád je to jak studený vývar, Lauren."

Chlapec si lehl do trávy. Přelezl sem přes prkenný plot s cihlovými sloupky z nové kolonie domků přes silnici. V létě škola nebyla a jeho matka - nevlastní matka - nerada viděla, že se motá celý den doma. A nejen celý den.

Za zavřenýma očima se mu objevila klávesnice obrovského klavíru a spatřil sám sebe, jak tančí po klávesách. Miloval hudbu.

Otevřel oči a uviděl, že se nad ním sklání hubená, prošedivělá paní v tvídovém kostýmu a pozoruje ho. "Jsi na soukromém pozemku," řekla zamračeně.

Vyškrábal se na nohy a oklepal si z kalhot trávu. "Promiňte."

"Měla jsem dojem, že tu někoho vidím. Jak se jmenuješ?"

"Pal," odpověděl.

"Cožpak to je nějaké jméno?" zeptala se nevrle.

"Pal Tremont. To není moje doopravdický jméno. Jsem Korejec."

"A jak se tedy jmenuješ doopravdy?"

"Naši říkali, abych to už víc nepoužíval. Adoptovali mě. Kdo jste vy?"

Prošedivělá paní si ho přeměřila od hlavy k patě. "Jmenuji se Lauren Daviesová," řekla. "Ty tady blízko bydlíš?"

Ukázal přes pole na kolonii domků, které se tísnily jeden vedle druhého.

"Půdu pro ty domy jsem prodala před deseti lety," řekla. Zdálo se, že o něčem uvažuje. "Obvykle nevidím moc ráda děti na svém pozemku."

"Promiňte," řekl Pal.

"Už jsi obědval?",

"Ne."

"Dal by sis sýrový sendvič?"

Zamžoural na ni a přikývl.

Seděl ve velké kuchyni okachličkované imitací červených cihel, ramínka mu stěží sahala nad desku dubového stolu, jedl lehce připálený sendvič a díval se, jak se na něj Laurena Daviesová dívá.

"Pokouším se psát o dětech," řekla. "Je to těžké. Jsem stará panna a dětem nerozumím."

"Vy jste spisovatelka?" zeptal se Pal a upil mléka.

Pohrdavě se ušklíbła. "Že by mě znali, to se říci nedá."

"To je váš bratr tam nahoře?"

"Ne," odpověděla. "To je Petr. Žijeme spolu už dvacet let."

"Ale říkala jste, že jste stará panna... není to žena, která se nikdy nevdala, nebo kterou nikdo nemá rád?" zeptal se Pal.

"Která se nikdy nevdala. A vůbec, nestarej se. Do Petrova vztahu ke mně ti nic není." Na lakovaný táč položila misku s polévkou a sendvič se salátem z tuňáka. "Jeho oběd," řekla. Pal se za ní vydal bez ptaní po schodech nahoru.

"Tady Petr pracuje," vysvětlovala Lauren. Pal stál ve dveřích, oči navrch hlavy. V pokoji byla spousta elektronických zařízení, počítačových terminálů a knihoven zaplněných modely geometrických těles z papíru, které se dělily o políčky s knihami a deskami obvodů. Odvážně položila táč na hromadu floppy disků, které se kupily na pojízdném vozíku.

"Chvilí toho nech," řekla hubenému muži, který k nim seděl zády.

Muž se otočil v točící židli, krátce pohlédl na Pala a na táč a zavrtěl hlavou. Vlasy na hlavě měl husté, leskle černé, jen

na sestříhaných stranách barva náhle přecházela v jasně bílou. Měl malý tenký nos a velké zelené oči. Na stole před ním byl monitor s vysokou rozlišovací schopností. "Ještě jsi nás nepředstavila," řekl a ukázal na Pala.

"To je Pal Tremont, návštěvník ze sousedství. Pale, tohle je Petr Tuthy. Pal mi pomůže s tou postavou, o které jsme spolu ráno mluvili."

Pal se zvědavě díval na monitor. Na obrazovce se mihaly rudé a zelené čáry, které procházely nějakým nepochopitelným obrazcem, a pak se to opakovalo.

"Co je tesař?" vyzvídal Pal, neboť si vzpomněl, co zaslechl, když stál na louce.

"Čtyřrozměrný ekvivalent krychle. Chci se naučit představit si ho v hlavě," řekl Tuthy. "Už jsi to někdy zkoušel?"

"Ne," připustil Pal.

"Podívej," řekl Tuthy a podal mu brýle. "Úplně jak v kině."

Pal si nasadil brýle a sledoval obrazovku. "Hm," řekl. "Skládá se to a zase rozkládá. Je to hezký - napřáhne se to k vám a pak to zmizí." Rozhlédl se po pracovně. "No, to je boží!" Chlapec přeběhl k černé, asi metr dlouhé klávesnici, která stála v jednom rohu. "Elektronický varhany! A se všema přepínačema! Mamá mě přinutila chodit do klavíru, ale na tohle bych hrál radši. Umíte na to?"

"Hraju si s tím," řekl Tuthy popuzeně. "Hraju si se všemi možnými elektronickými věcičkami. Co jsi ale viděl na obrazovce?" Podíval se na Lauren a mrkl na ni. "Já to jídlo sním, fakt ho sním. Ale teď nás, prosím, neruš."

"Má přece pomáhat mě," durčila se Lauren.

Petr se na ni usmál. "Ale jasně. Pošlu ti ho za chvíli dolů."

Když Pal o hodinu později scházel ze schodů, zašel do kuchyně poděkovat Lauren za oběd. "Ten Petr je fakt cvok," svěřil se jí. "Chce se naučit vidět do podivných směrů."

"Já vím," povzdechla si Lauren.

"Tak já jdu teď domů," řekl Pal. "Přijdu zas, jen... jestli vám to nebude vadit. Petr mě pozval." "Budu moc ráda, když přijdeš," řekla Lauren nejistě.

"Nechá mě, abych se naučil hrát na elektronický varhany." Při tom se Pal radostně usmál a vyšel kuchyňskými dveřmi. Když si šla pro táč, Petr seděl v židli, opřený a s očima zavřenýma. Obrazce se na monitoru neustále skládaly a rozkládaly.

"Jak jsi na tom s tou prací pro Hocruma?" zeptala se.

"Dělám na tom," odpověděl Petr s očima stále zavřenýma.

Na druhý den zavolala Lauren Palové nevlastní matce, aby ji seznámila s tím, kam její syn chodí, a ta ji ujistila, že je vše v nejlepší pořádku. "Občas je to pěkný kvítko. Pošlete ho domů, jestli bude zlobit... ale ne hned! Potřebuju chvíli klidu," řekla a nervózně se zasmála.

Lauren pevně semkla rty, poděkovala jí a zavěsila.

Petr s chlapcem sešli do kuchyně a kreslili si na papír nějaké čáry. "Petr mě učí, jak se užívá jeho program," řekl Pal.

"Věděl jsi," řekl Tuthy mentorským tónem profesora z Cambridge, "že se dá krychle přetátá vodorovnou rovinou rozdělit na mnoho geometricky rozdílných řezů?"

Pal zašilhal na Tuthyho náčrtek. "Jasně," řekl.

"Pokud tuto krychli proložíme rovinou, může se dvourozměrné bytosti, která v této rovině žije - říkejme jí třeba Plochozemec - jevit jako trojúhelník, pravoúhelník, lichoběžník, kosodélník nebo čtverec. Jestliže dvourozměrná bytost pozoruje krychli po celou dobu, to, co vidí, je, jak jeden z mnoha těchto předmětů roste, náhle mění tvar, smrkává se a mizí."

"Jasně," řekl Pal a kopal přitom kečkama do podlahy. "To je jednoduchý. Jako v ty knížce, co jste mi ukazoval."

"A koule, která prochází rovinou, by se tomu nešťastnému Plochozemci jevila nejprve jako 'neviditelný' bod (dvourozměrný povrch dotýkající se koule, tangenciálně), pak jako kruh. Kruh by zvětšoval svou velikost, znovu by se smrskl na bod a opět by zmizel." Načrtl dvourozměrné postavičky jako hůlčičky, pohlížející s hrůzou na takovou vlezlost.

"Chápu to," řekl Pal. "Můžu si teď hrát s elektrickými varha-nama?"

"Ještě chvíli vydrž. Takže, jak by asi vypadal tesař, kdyby se dostal do našeho třírozměrného prostoru? Vzpomeň si na program, víš... ty obrázky na monitoru."

Pal se podíval na strop. "Já nevím," řekl znučeně.

"Zkus přemýšlet," pobízel ho Tuthy.

"Asi by..." Pal vztáhl ruce, aby jimi vytvořil jakýsi hranatý předmět. "Asi by vypadal jako jedna z těch egyptských věcí, ale se třema stranama... nebo jako krabice, čtverec ne. A kdybyste měl projít rovinou vy..."

"Ano, to by vypadalo docela legračně," uznával Petr s úsměvem. "Řezy rukama, nohama a tělem a kolem toho kůže..."

"A hlavou!" vykřikl nadšeně Pal. "S očima a nosem."

Zazvonil zvonek. Pal vyskočil z kuchyňské židle. "To je máma?" ptal se vylekaně.

"Myslím, že ne," řekla Lauren. "Spíš to bude Hocrum." Odešla otevřít domovní dveře. Za chvíli se vrátila, následována malým, bledým mužem. Tuthy vstal a podal mu ruku. "Pal Tremont a toto je Irving Hocrum," představil je a ukázal rukou z jednoho na druhého. Hocrum pohlédl na Pala a věnoval mu chladné mrknutí.

"Jak jde práce?" zeptal se Tuthyho.

"Je to hotové," řekl Tuthy. "Mám to nahoře. Vypadá to, že jsou vaši všeználcí vedle jak ta logická jedle." Zašel nahoru a vrátil se s deskami plnými papírů a výtisků z počítače, které předal Hocrumovi.

Hocrum si prolistoval výtisky. "Nemohu říci, že z toho mám radost. Přesto tu však nevidím žádnou chybu. Vypadá to, že jste jako obvykle odevzdal skvělou práci. Zde je váš šek." Podal Tuthymu obálku. "Jen škoda, že jste nám to neodevzdal dříve. Bylo by mi to ušetřilo spoustu mrzutostí a společností pěkné peníze."

"Je mi líto," řekl Tuthy.

"Nyní mám pro vás na práci něco důležitého..." Hocrum nadnesl další problém. Tuthy o tom pár minut přemýšlel a pak zavrtěl hlavou.

"To je velmi obtížné, Irvingu. Práce na tom je teprve v plenkách. Zabere přinejmenším měsíc zjistit, zdali je to vůbec proveditelné."

"Ale to je vše, co po vás teď chci - zdali je to proveditelné. Máme na tom mimořádný zájem, Petře." Hocrum sepal ruce před tělem. Vypadal ještě bledší a unavenější, než když do kuchyně vstoupil. "Dáte mi vědět brzy?"

"Pustím se do toho hned," řekl Tuthy.

"Chránělec?" zeptal se a ukázal na Pala. Na tváři se mu usadil hloubavý výraz, tak trochu podezřívavý.

"Ne, mladý přítel. Zajímá se o hudbu," řekl Tuthy. "Válí Mozarta, jen co je pravda."

"Pomáhání mu s tesserakty," hlásil se o své Pal.

"Doufám, že nerušíš Petra při práci. Petrova práce je důležitá."

Pal vážně zavrtěl hlavou. "Dobrá," řekl Hocrum a odešel z domu s deskami pod paží.

Tuthy se vrátil do pracovny s Palem v patách. Lauren se pokoušela pracovat v kuchyni. Sedla si s plnicím perem a listem papíru, ale slova nepřicházela. Hocrum ji vždycky vyvedl z míry. Vyšla po schodech nahoru a postavila se do otevřených dveří pracovny. Dělávala to často, Tuthyho její přítomnost nerušila. Dokázala pracovat za jakýchkoli nepříznivých podmínek.

"Kdo byl ten pán?" zeptal se Pal Tuthyho.

"Pracuji pro něho," řekl Tuthy. "Je zaměstnán u jedné velké elektronické firmy. Půjčuje mi většinu vybavení, které používám. Počítače, monitory s vysokou rozlišovací schopností. Přináší mi problémy a odnáší má řešení svým šéfům a dělá, že je vyřešil on."

"To je od něj blbý," poznamenal Pal. "A o jaké problémy jde?"

"Kódy, šifry. Počítačové zabezpečení. Na to jsem byl kdysi odborník."

"Myslíte jako tajné značky, nebo tak něco?" ožil Pal. "Brali jsme o tom něco ve škole."

"Obávám se, že mnohem komplikovanější," řekl Tuthy a smál se. "Už jsi někdy slyšel o německých projektech 'Enigma' nebo 'Ultra'?"

Pal zavrtěl hlavou.

"Myslel jsem si to. Pojď, zkusíme teď další obrazec," a vyvolal z programu pro čtyřrozměrný prostor další podprogram a posadil Pala před obrazovku. "Takže, jak by vypadala hyperkoule, kdyby vnikla do našeho prostoru?" . Pal se na chvíli zamyslel. "Tak nějak podivně," řekl.

"Nemyslím doopravdy. Prohlížíš si vlastně zrakové představy."

"Jo, v našem prostoru. To je snadný. Vypadá prostě jako balón, který se z ničeho nic nafoukne, a pak zase splaskne. Spíš je těžší si představit, jak hyperkoule vypadá, když je skutečná. Myslím, plevu."

"Plevu?" divil se Tuthy.

"Jasně. Plevu a paravo. Dahoru a nolů. To je jedno, jak si to nazveme."

Tuthy na chlapce vytřeštil oči. Ani jeden si nevšiml Lauren, která stála ve dveřích. "Správně se tomu říká ona a kata" řekl Tuthy. "Jak to vypadá?"

Pal zamával rukama, jako by měl dvě široká křídla. "Jako mč, a taky jako podkova, záleží na tom, jak se na to díváte. Asi jako balón pokrytý včelami, ale celý hladký, ne hrudkovatý."

Tuthy dál němě zíral, a pak se tiše zeptal: "Ty to fakt vidíš?"

"Jasně," řekl Pal. "To má přece dělat váš program, ne? Umožnit vám vidět věci takhle."

Tuthy šokované přikývl.

"Můžu si teď zahrát na syntezátor?"

J_auren vycouvala ze dveří. Cítila, že byla tajně svědkem něčeho závažného, ale nad její chápání. Tuthy sešel za hodinu dolů a nechal Pala, aby si na syntezátoru vyukával Telemanna. Posadil se k ní ke kuchyňskému stolu. "Ten program funguje," řekl. "Nefunguje však pro mě, funguje pro něho. Právě jsem mu ukazoval inverzně stínované obrazce. Zapálilo mu to okamžitě, a pak si šel hrát Haydna. Přehrál už všechny moje noty. To dítě je génius."

"Myslí? Hudební?"

Zpřítma na ni pohlédl a zamračil se. "Ano, myslím, že v tom je také výjimečný. Ale prostorové vztahy, souřadnice a pohyb v prostorech vyšších dimenzí... Věděla jsi, že když vezmeš trojrozměrný předmět a necháš ho rotovat ve čtvrtém rozměru, vrátí se zpět tak, že pravá a levá strana jsou přehozeny? Takže kdybych vzal svoji noku," - zvedl svoji pravou ruku - "a zvedl ji dahoru" - pečlivě vyslovil slovo dahoru - "nebo ji pustil nolů, vrátila by se takhle?" Podržel svoji levou ruku nad pravou, sevřel pravou v pěst, zvedl ji, až narazila do levé a odrazila se za jeho záda.

"To jsem nevěděla," řekla I_auren. "Co znamená dahoru a nolů?"

"Právě tak nazývá Pal pohyb ve čtvrtém rozměru. Ana a kata pro puristy. Jako nahoru a dolů pro Plochozemce, který obsáhne pouze vlevo a vpravo, dozadu a dopředu."

Chvilí o těch rukou přemýšlela. "Pořád to nějak nevidím," řekla.

"Také jsem to zkoušel, a také se mi to nepovedlo," připustil Tuthy. "Domnívám se, že naše obvody jsou prostě příliš přetížené."

Nahoře si Pal přepnul syntezátor na chrámové varhany, namíchal si k tomu havajskou kytaru a přehrával si variace Pergolesiho.

"Budeš pracovat pro Hocruma dál?" vyzvídala J_auren. Nezdálo se, že by ji Tuthy vnímal.

"Je to pozoruhodné," mumlal si. "Ten kluk sem prostě vešel. Vzala jsi ho sem náhodou. Pozoruhodné."

"Můžeš mi ukázat ten směr, předvést mi ho?" požádal Tuthy chlapce za tři dny.

"Ani jeden můj sval nic takového nedokáže," odpověděl chlapec. "Vidím to v hlavě, ale..."

"Čemu se to podobá, když se na ten směr díváš?"

Pal zamžoural. "Je to o hodně větší. Jsme tak nějak na hromadě spolu s ostatními světy. Cítím se sám."

"Proč?"

"Protože tady vězím. Nikdo tam venku si nás vůbec nevšímá."

Tuthy zalpal po dechu. "Myslel jsem si, že ty směry prostě cítíš v hlavě. Chceš mi namluvit... že tam doopravdy vidíš?"

"Jo. Tam jsou taky lidé. No, vlastně lidé ne. Ale já je nevidím očima. Oči jsou jako svaly - taky na ty směry nereagují. Ale hlava - mozek, myslím, že ty ano."

"Doprdele," řekl Tuthy. Zamrkal a vzpomátoval se. "Promiň, že se tak vyjadřuju. Můžeš mi ukázat ty lidi... na obrazovce?"

"Jsou to ty stíny, co jsme o nich mluvili," řekl Pal.

"Dobrá. Nakresli mi tedy ty stíny."

Pal se usadil k terminálu, prsty položil na klávesy. "Ukážu vám je, ale musíte mi s něčím pomoci."

"Pomoci? S čím?"

"Rád bych jim zahrál... tam ven. Tak si nás všimnou."

"Ti lidé?"

"Jo. Vypadají opravdu podivně. Můžeme říct, že na nás stojí. Mají v našem světě prsty. Ale jsou veliký... vysoko dahoře. Nevšímají si nás, protože jsme ve srovnání s nima moc malí."

"Bože, Pale, naprosto netuším, jak bychom jim tam mohli poslat, hudbu... Taky si nejsem jistý, zda vůbec věřím, že existují." "Já nelžu," ohradil se Pal a oči se mu zúžily. Otočil se k myši na černě linkované podložce a začal na obrazovce načrtávat tvary. "Nezapomeňte, jsou to jen stíny toho, jak doopravdy vypadají. Pak nakreslím čáry dahoru a nolů a těma ty stíny spojím."

Chlapec nakreslené tvary vystínoval, aby vypadaly trojrozměrně. Usmál se tomu triku, ale vysvětlení bylo nezbytné, protože projekce čtyřrozměrného předmětu do normálního prostoru je samozřejmě trojrozměrná.

"Vypadají, jako když natrháte v zahradě rostliny, kytky a tak a přiděláte jim spoustu paží a prstů... a trochu je to, jako když se díváte na věci v akváriu," vysvětloval Pal.

Za nějakou dobu Tuthyho nedůvěra opustila a díval se s pusou dokořán na to, co chlapec vytváří na monitoru.

"Myslím, že jen mrháte časem, tak je to," řekl Hocrum. "Potřeboval jsem ten úvodní projekt do dneška." Chvilí rázoval po obývacím pokoji a pak sebou plácl do křesla tak těžce, jak to jen jeho titěrná postavička dovolovala.

"Byl jsem rozptýlený," přiznával Tuthy.

"To ten kluk?"

"Vlastně ano. Velmi talentovaný hoch-"

"Poslyšte, tohle pro mě bude znamenat spoustu potíží. Zaručil jsem se, že ten projekt bude dneska hotov. Vrhne to na mě špatné světlo." Hocrum zklamaně sražil tvářičku. "Co s tím klukem, sakra, děláte?"

"Učím ho. Nebo spíš on učí mě. Právě teď stavíme čtyřrozměrný kužel, to budou reproduktory. Hmotná část toho kužele je trojrozměrná, ale magnetické pole vytváří čtyřrozměrné prodloužení-"

"Zamyslel jste se, Petře, někdy nad tím, jak to vypadá?" zeptal se Hocrum.

"Na monitoru to vypadá velmi divně, dejme tomu-"

"Já ale mluvím o vás a o tom klukovi."

Tuthyho šťastný, zaujatý výraz se pomalu prodlužoval v údiv. "Nevím, co tím myslíte."

"Vím toho o vás hodně, Petře. Odkud jste, proč jste odtamtud musel odejít... Prostě nevypadá to dobře."

Tuthy zrudnul.

"Nepouštějte si ho sem," radil Hocrum.

Tuthy vstal. "Chci, abyste opustil tento dům," řekl tiše. "Naše známost skončila."

"Přisahám, že to řeknu klukovým rodičům," řekl Hocrum tichým, klidným hlasem a hleděl na Tuthyho zpod obočí.

"Myslíte, že by chtěli, aby se jejich děcko motalo kolem - promiňte mi ten výraz - starého teplouše? Řeknu jim to, pokud nevypracujete ten úvodní projekt. Myslím, že byste to mohl stihnout do konce tohoto týdne - máte dva dny. Co vy na to?"

"Ne, myslím, že ne," odpověděl Tuthy. "Odejděte, prosím."

"Vím, že jste tady ilegálně. Neexistuje žádný doklad o tom, že byste kdy vstoupil do této země. S problémy, které jste měl v Anglii, jste zajisté nežádoucí cizinec. Řeknu o tom Mezinárodní zpravodajské službě. Budete deportován."

"Nemám na to čas," řekl Tuthy.

"Udělejte si ho. Místo 'vzdělávám' toho kluka."

"Vypadněte."

"Dva dny, Petře."

Ještě ten den při večeři řekl Tuthy Lauren o rozmluvě, kterou měl s Hocrumem. "Myslí si, že tahám Pala do postele. Svině jedna... Už pro něj nikdy nebudu znovu pracovat."

"Radši bychom si měli promluvit s právníkem," řekla Lauren. "Opravdu mu nemůžeš udělat... radost, aby všechny tyhle problémy skončily?"

"Tu jeho prkotinu mu vyřeším za pár hodin. Ale já už ho nechci ani vidět, ani s ním mluvit."

"Vezme ti všechno vybavení."

Tuthy zamrkal a bezmocně mávl rukou. "Pak tedy budeme muset pracovat rychle. Ach, Lauren, proč jsi mě sem jenom brala? Měla jsi mě nechat shnít."

"Nic z toho, cos pro ně udělal, nebrali na vědomí," řekla Lauren trpce. "Za války jsi jim zachránil kůži, a pak... Byli by tě zavřeli do vězení." Dívala se kuchyňským oknem ven na les a zataženou oblohu.

Kužel stál u okna na stole a koupal se v ranním slunci. Byl napojen jak na počítač, tak na elektronické varhany. Pal si postavil partituru skladby, kterou složil, na notový pultík před syntezátor. "Podobá se to Bachovi," řekl, "ale jim to bude znít lip. Má to takový nadrytmus, který bude znít z dahorové části reproduktoru."

"Proč to děláme, Pale?" zeptal se Tuthy, když se chlapec posadil ke klávesnici.

"Vy sem doopravdy nepatříte, že ne, Petře?" zeptal se Pal na oplátku. Tuthy na něho němě zíral.

"Víte, slečna Daviesová a vy si spolu rozumíte - ate vy sem nepatříte, že ne?"

"Proč si myslíš, že sem nepatřím?"

"Přečetl jsem si něco ve školní knihovně. O válce a tak. Vyhledal jsem si 'Enigm' a 'Ultra'. Našel jsem pána jménem Petr Thornton. Jeho fotografie - to jste celý vy. V těch knížkách vypadal jako hrdina."

Tuthy se unaveně usmál.

"Ale v jedné knize byla tahle poznámka. Zmizel jste v roce 1965. Pro něco vás zažalovali. Neřikalo se tam ale, proč."

"Jsem homosexuál," řekl Tuthy tiše.

"Aha. Takže?"

"Lauren a já jsme se potkali v Anglii v roce 1964." Stali se z nás dobří přátelé. Chtěli mě strčit do vězení, Pale. Ona mě propašovala přes Kanadu do Spojených států."

"Ale říkal jste, že jste homosexuál. Těm se přeci ženský nelíbí."

"To není tak docela pravda, Pale. Lauren a já se máme moc rádi. Mohli jsme si spolu povídat. Ona mi vyprávěla o svém snu stát se spisovatelkou a já jsem jí vyprávěl o matematice a o válce. Za války jsem málem zemřel."

"Proč? Byl jste raněn?"

"Ne. Příliš jsem pracoval. Vyčerpal jsem se a nervově se zhroutil. Můj mileneček mě držel při životě celá čtyřicátá léta. Po válce to v Anglii bylo špatný. Jenže zemřel v roce 1963. Jeho rodiče přijeli, aby urovnali majetkové záležitosti, a když jsem se přel o vyrovnání u soudu, zavřeli mě. Takže máš pravdu, Pale. Opravdu sem nepatřím."

"To já taky ne. Mí rodiče se moc nestarají. Nemám moc kamarádů. Dokonce jsem se tu ani nenarodil, a ani o Koreji vůbec nic nevím."

"Hřeš," řekl Tuthy s kamennou tváří. "Uvidíme, jestli budou poslouchat."

"To se ví, že budou," řekl Pal. "Hodně se to podobá tomu, jak se spolu dorozumívají."

Chlapečovy prsty přeběhly po klávesách syntezátoru. Kužel propojený s klávesnicí přes minipočítač kovově žavibroval. Celou hodinu přehrával Pal svou skladbu, opakoval ji a zkoušel variace. Tuthy seděl v rohu, bradu v dlaních a poslouchal myši pištění a kvikání, které se linulo z kuželu. O kolik složitější je interpretovat čtyřrozměrný zvuk, pomyslel si. Ani vizuálně se není čeho chytit...

Nakonec chlapec přestal hrát, promnul si ruce a protáhl paže. "Určitě to museli slyšet. Budeme jen muset počkat."

Přepnul varhany na automatické přehrávání a odstrčil židli od klávesnice.

Pal zůstal až do soumraku a pak neochotně odešel domů. Tuthy seděl v pracovně až do půlnoci a poslouchal kovové zvuky linoucí se z kuželového reproduktoru.

Celou noc přehrával syntezátor přeprogramovaný výběr Palo-vých skladeb. Tuthy ležel ve svém pokoji, který byl přes dveře od pokoje Lauren, a pozoroval, jak měsíční paprsek klouže po stěně. Jakou dálku by musela čtyřrozměrná bytost urazit, aby se dostala až sem? Jakou dálku jsem musel urazit já, než jsem se sem dostal?

Ani si neuvědomil, že usnul. Zdál se mu sen a v tom snu se mu zjevil chvějící se obraz Pala, jak mává rukama, jako by plaval, oči doširoka rozevřené. Jsem v pořádku, říkal chlapec, aniž pohnul rty. Nemějte o mě strach... Jsem v pořádku. Byl jsem v Koreji, podívat se, jak to tam vypadá. Není to špatný, ale já jsem radši tady...

Tuthy se probudil úplně zpocený. Měsíc zapadl a v pokoji byla úplná tma. V pracovně pokračoval hyperkužel ve vysílání vzdáleného myšního pištění.

Pal se vrátil brzy ráno a hvízdal si pořád dokola několik taktů z Mozartova čtvrtého houslového koncertu. Lauren mu šla otevřít a poslala ho za Tuthym nahoru. Tuthy seděl u monitoru a prohlížel si Palův náčrtek čtyřrozměrných bytostí.

"Vidíš na tom něco?" zeptal se chlapec.

Pal přikývl. "Už jsou blíž. Zaujalo je to. Asi bychom si měli připravit věci, víte... připravit se." Přimhouřil oči. "Přemýšlel jste někdy, jak by vypadala čtyřrozměrná stopa?"

Tuthy chvíli uvažoval. "To by bylo velice zajímavé," řekl. "Byla by trojrozměrná."

Dole v přízemí zaječela Lauren.

Pal a Tuthy se málem přerazili jeden o druhého, jak se hnali dolů. Lauren stála v obývacím pokoji, ruce zkřížené na prsou, jednu ruku přes ústa.

První průnik odstranil část podlahy obývacího pokoje a východní zdi.

"Pěkní nemotofové," poznamenal Pal. "Jeden z nich do toho musel vrazit."

"To ta hudba," řekl Tuthy.

"Co se tady, sakra, děje?" dožadovala se Lauren vysvětlení nejprve ječivým hlasem, který přešel v řev.

"Radši tu hudbu vypni," rozhodl Tuthy.

"Proč?" zeptal se Pal, na tváři vzrušený úsměv.

"Možná se jim to nelíbí."

Jakási lesklá, průsvitně modrá kulička se náhle zvětšila asi na metr v průměru hned vedle Tuthyho. Pak zčervenala, začala rotovat, ztuhla a stejně tak náhle, jako se objevila, zase zmizela.

"Vypadalo to jako loket," objasňoval Pal. "Jedna z paží té bytosti. Mysím, že naslouchá. Pokouší se zjistit, odkud se ta hudba line. Půjde nahoru."

"Vypni to!" nařídil mu Tuthy.

"Zahraju jun něco jinýho." Chlapec vyběhl po schodech nahoru. Z kuchyně se ozvalo odporné duté zaprašštění, potom zvuk, jako když naplníte vzduchoprázdno - zpětná rána zakončená zasyčením --a následovala nízkofrekvenční vibrace, z které jim naskakovala husí kůže.

Tu vibraci zavinila čtyřrozměrná bytost, jak si to štrádovala po své "podlaze", neboli jejich trojrozměrném prostoru.

Tuthymu se třáslы ruce vzrušením.

"Petře-" křičela Lauren, všechna důstojnost pryč. Uvolnila zkřížené ruce a držela před sebou zaťaté pěsti, jako by se právě chystala cvičit nebo boxovat.

"Pal nám přivedl návštěvu," vysvětloval Tuthy.

Otočil se Jke schodům. První čtyři schody a část podlahy se roztočily a zmizely. Poryv větru ho málem vtáhl do vzniklé díry. Znovu získal rovnováhu, klekl si a ohmatával přesně uříznutý, vydutý okraj. Dole byl vidět tmavý suterén.

"Pale!" zavolal Tuthy.

"Hraju jim teď něco originálního," křičel Pal zpátky. "Myslím, že se jim to líbí."

Zazvonil telefon. Tuthy mu byl u schodů nejbliž a instinktivně sáhl po sluchátku. Na druhém konci linky ječel Hocrum.

"Teď nemůžu mluvit-" řekl Tuthy. Hocrum zaječel znovu tak hlasitě, že ho slyšela i Lauren. Tuthy praštil se sluchátkem.

"Mám takový dojem, že ho vyhodili z práce," řekl. "Vypadal našťavaně." Udělal tři kroky zpátky, pak se otočil, rozběhl se a skočil na první neporušený schod. "Nemůžu mluvit." Zavrával, vyběhl po schodech a nahoře se zastavil.

"Panebože," řekl, jako by mu najednou něco došlo.

"Uvidíš, že zavolá na vládu," varovala ho Lauren.

Tuthy nad tím jen mávl rukou. "Už vím, co to má znamenat. Oni si vytrhávají kusy z našeho trojrozměrného prostoru do čtyřrozměrného. Čtvrtý rozměr. Přesně, jak říká Pal: nemotorní klackové. Vždyť nás můžou zabít!"

Pal seděl u syntezátoru a vesele si přehrával novou melodii. Jak se k němu Tuthy blížil, náhle mu zahradil cestu mohutný zelený sloup, pevný jako skála a s podobnou strukturou. Chvilí vibroval, a pak opsal ve vzduchu oblouk.

Část stropu, široká něco přes metr, byla vykopnuta ven z trojrozměrného prostoru. Póry v o větru nadzvedl Tuthymu vlasy. Sloup se zmenšil na koště a vypučely z něho vlasy, které se svíjely jako hadi.

Tuthy se kolem toho vlasatého koštěte protáhl a odpojil synte-zátor od sítě. Věvec hnědých klobás ve tvaru zepelínu obkroužil počítač, zaviní, protáhl se od stropu k podlaze a dosáhl až na stůl s monitorem, pak se klobásky smršklы na tenoučké provázky a zmizely.

"Moc dobře tady nevidí," řekl Pal, aniž by ho nějak rozrušilo, že koncertování skončilo. Lauren vyšla nahoru venkovními schody a postavila se za Tuthyho. "Týjo, omlouvám se za tu škodu."

Jedním hladkým vlnivým pohybem byl syntezátor spolu s kuzelem a všemi kabely a dráty odloupen, jako kdyby to byly nějaké samolepky, které někdo narychlo odlepil z hladkého povrchu.

"Týjo," řekl Pal a ve tváři měl náhle zmatek.

Pak přišla řada na chlapce. Byl přemístován mnohem pomaleji, s větší péčí. Poslední, co z něj zmizelo, byla hlava, jež visela několik vteřin ve vzduchu.

"Myslím, že se jim ta hudba líbila," řekl a usmál se.

Hlava, úsměv a vše pak zmizelo směrem, který by Tuthy ani Lauren nedokázali napodobit. Vzduch v pokoji zavzdychal. Lauren několik minut stála, jako by ji přimrazil, zatímco Tuthy procházel to, co zbylo z pracovny, a rukou si projížděl rozčuchané vlasy.

"Třeba se vrátí," vzdychl Tuthy. "Já vlastně ani nevím..." Ale nedopověděl. Může vůbec trojrozměrný chlapec přežít v čtyřrozměrné prázdnotě, nebo v něčem, co leží dahoře... nebo nole?

Tuthy nic nenamítal, když-se Lauren zhostila úkolu zavolat chlapcovým nevlastním rodičům a na policii. Když policisté přijeli, s ledovým klidem a tváří vydržel vyptávání a obviňování a řekl jim vše, co věděl. Nevěřili mu. Nikdo nevěděl, čemu věřit. Udělali pár snímků. Pak policie odjela.

Je pouhou záležitostí času, než jednoho z nich nebo oba zavřou, řekla mu Lauren. "Pak si tedy něco vymyslíme," řekl. -"Řekneš jim, že to byla moje chyba."

"To tedy neřeknu," odporovala Lauren. "Kde ale ten chlapec je?"

"Nemám tušení," řekl Tuthy, "ale myslím, že je v pořádku."

"Jak to víš?"

Vyprávěl jí, co se mu zdálo.

"Ale to bylo tenkrát," řekla.

"Ve čtvrtém rozměru je to docela dobře možné," vysvětloval. Ukázal nejistě nahoru a dolů a pokrčil rameny.

Posledního dne časně ráno seděl Tuthy nabalený v županu a v kabátu v pracovně, kde to teď pěkně táhlo, a přehrával si znovu a znovu svůj program. Snažil se představit si ana a kata. Zavřel oči, zamžoural, zatřepal hlavou a propletl prsty na rukou. Pak

nakreslil na monitoru podivné malé grafy, ale nebylo to k ničemu. Měl mozek úplně zatuhlý.

Při snídani znovu opakoval Lauren, že musí svést všechnu vinu na něj.

"Možná že to všechno odnese čas," řekla. "Nemají fakta. Nemají důkazy...nic."

"Všechno odnese čas," přemítal, přejel si rukou po hlavě a ironicky se zašklebil. "Ale co je to odnést, to oni nikdy nepochopí."

Zazněl domovní zvonek. Tuthy šel ke dveřím, Lauren několik kroků za ním.

Otevřel dveře. Na schodech ke vchodu stáli tři muži v šedých oblecích, jeden s kufíkem. "Pan Petr Thornton?" zeptal se nejvyšší z nich.

"Ano," potvrdil Tuthy.

Kus zárubně a zdi nade dveřmi s rachotem a zasyčením zmizely. Tři muži se podívali na vzniklý otvor. Nejvyšší muž ignoroval, co bylo nemožné, obrátil se k Tuthymu a pokračoval: "Máme informace, že jste v této zemi ilegálně."

"Ano?" zeptal se Tuthy.

Jakýsi průsvitně modrý válec se vedle něho prodloužil asi na metr dvacet a vibroval ve vzduchu. Tři muži se stáhli zpátky na venkovní schody. Uprostřed válce se objevila Palova hlava a pod ní jeho prodloužená paže a ruka.

"Je to tady primový," řekl Pal. "Jsou kamarádští."

"Věřím," řekl Tuthy.

"Pane Thomtone," pokračoval srdnatě nejvyšší muž.

"Nechcete jít se mnou?" zeptal se Pal.

Tuthy se ohlédl na Lauren. Lehce přikývla, neboť moc nechápala, k čemu vlastně dává souhlas, a Petr uchopil Palovu ruku. "Řekni jim, že to všechno byla moje vina," řekl.

Od hlavy k patě byl Petr Tuthy celý odnesen z tohoto světa. Vzduch se nahnul dovnitř. Půlka měděné lampy, která visela u dveří, zmizela.

Bez jakýchkoli dalších otázek se muži z Mezinárodní zpravodajské služby vrátili do auta. Měli mokro v kalhotách a tvářili se naprosto nechápavě. Odjeli a Lauren si mohla v klidu popřemýšlet. Už se nevrátili.

Tři noci nespala, a když konečně usnula, navštívili ji Tuthy s Palem a položili jí jednu otázku.

Díky, ale radši zůstanu tady, odpověděla.

Je to primový, trval na svém chlapec. Mají rádi hudbu.

Lauren zavrtěla na polštáři hlavou a procitla. Nedaleko se ozval hvízdavý, kovový zvuk, následovaný velkou vibrací.

Znělo jí to jako potlesk.

Zhluboka se nadechla, vstala z postele a došla si pro zápisník.